

Formandsberetning for Dansk Selskab for Retsmedicin

I 2013 og 2014 har der for selskabet været repræsentation i arbejdsgrupper under henholdsvis Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg og Danske Regioner med henblik på kortlægning af øget dødelig og sygelighed hos psykisk syge og pludseligt uventet døde under 50 år. Året har ligeledes været præget af omlægning af det økonomiske grundlag for de retsmedicinske ydelser, som selskabet følger med interesse. Konsekvenserne af denne omlægning har tydeligvis sat sit præg på medlemmernes tryghed i arbejdet og har også været et hyppigt emne til debat.

Den seneste reviderede målbeskrivelse for specialet er endnu ikke kørt til ende i et fuldt forløb, der er derfor ikke foretaget en egentlig evaluering. Den ændrede kursusrække er skudt i luften og synes at forløbe planmæssigt også med løsninger for dem, der kom i klemme mellem det gamle og det nye forløb.

Den nye vejledning til lov om forskning på afdøde, som udkom i godkendt form i juni 2013 er i det forgangne år blevet afprøvet flere projekter, som er blevet godkendt af NVEK – disse projekter er fremadrettede dvs. bruger materiale efter januar 2012 og er underlagt den samtykkealgoritme, der er implementeret i forbindelse med SURVIVE-projektet..

Medlemmer, indmeldte og udmeldte samt kontingentrestance

Pr. 09.09.14: I alt 105 medlemmer, siden 1.1.2014: Otte udmeldte, to indmeldte, tre i kontingentrestance.

Bestyrelsens sammensætning

		Valgt	På valg	Valggrænse
Bestyrelsen				
Formand	Jytte Banner	2006	2015	2015
Sekretær	Birgitte Schmidt Astrup	2011	2014	2020
Kasserer	Michael Hardt-Madsen	2003	2015	2015
	Christina Jacobsen	2012	2015	2021
	Kristine Bojsen Olsen	2012	2015	2021
	Snjölaug Nielsdottir	2013	2016	2022
Suppleant	Søren Christoffersen	2013	2016	2022
Uddannelsesudvalg				
Formand	Lene Warner Thorup Boel	2012	2015	2015
Hovedkursusansvarlig	Peter Mygind Leth	<i>Fast medlem</i>		
	Birgitte Schmidt Astrup	<i>Udpeget af bestyrelsen</i>		
	Gordon Thomas Jehu	<i>Udpeget H-udd.læger</i>		
	Anne Bugge	2012	2015	2021
	Marianne Rohde	2006	2015	2015

Selskabets økonomi

Selskabets kasserer vil fremlægge årsregnskab for selskabet og for Scandinavian Journal of Forensic Science og gennemgå disse i forbindelse med generalforsamlingen.

Speciallægeuddannelsen i retsmedicin

Den reviderede og godkendte målbeskrivelse er taget i brug ved ansættelse af to H-læger i 2012, og to i 2013. De to fra 2012 er efter 1½ år på patologiafdelingerne vendt tilbage til retsmedicinen. Forløbene foregår planmæssigt. Rækken af specialespecifikke kurser er i gang jf. skema neden for. Der har i 2013 været afholdt tre af de i alt 10 kurser og i 2014 yderligere 3.

Kursus	Varighed	Tidspunkt	Delkursusleder
Retsgenetik, kriminalteknik og findestedsundersøgelser	3 dage, internat	Marts 2013	Peter Thiis Knudsen
Obduktionsteknik og radiologi	3 dage, internat	Maj 2013	Christina Jacobsen, København
Læsionspatologi	3 dage, internat	September 2013	Steen Holger Hansen, København (Asser Thomsen, Århus)
Retsantropologi, retsodontologi og juridiske erklæringer	3 dage, internat	Marts 2014	Niels Lynnerup og Peter Thiis Knudsen
Klinisk retsmedicin 1	3 dage, internat	Maj 2014	Ole Ingemann Hansen
Klinisk retsmedicin 2	3 dage, internat	September 2014	Ole Ingemann Hansen
Patologisk anatomi 1a og retskemi	3 dage, internat	Marts 2015	Aarhus delkursusleder ikke fastsat
Patologisk anatomi 1b	3 dage, internat	Maj 2015	Peter Leth (Søren/Anne), Odense
Patologisk anatomi 2, børneobduktioner	3 dage, internat	September 2015	Steen Holger Hansen (Julie), København
Diagnostiske metoder	3 dage, internat	November 2015 (Tilbydes hver år gn DPAS)	Birgitte Preiss, Afdeling for Klinisk Patologi, Odense

Det af uddannelsesudvalget planlagte seminar om pædagogikken på de specialespecifikke kurser med inddragelse af pædagogisk konsulent er ikke afholdt. Konsekvensen af SST beskæring i det økonomiske grundlag for de

specialespecifikke kurser har været problematisk, men vi har nu fået tilstrækkeligt til at dække kurserne, så der er ikke økonomiske problemer. Der er fortsat åbent for deltagelse på de retsmedicinske specialespecifikke kurser af Skandinaviske kollegaer, men der har ikke været nogen på de seneste kurser.

Den retsmedicinske specialefunktion

Jytte Banner (KU) og Peter Leth SDU har deltaget i møde med SST angående specialeplanen og specialefunktioner. På dette møde blev det slået fast at SST ikke har hjemmel over det retsmedicinske speciale, da institutterne er under universiteterne og dermed eksisterer der ikke som i regionerne en part at forhandle med om ydelserne. På mødet blev det aftalt at DSFR bød ind med de relevante snitflader hos andre specialer. Der blev ved korte skriftlige oplæg budt ind på Radiologi, Genetik, Patologi og Kardiologi, for de tre sidste efter aftale med de respektive videnskabelige selskaber. Baggrunden for disse 4 specialer er de retsmedicinske opgaver i post-mortem billeddiagnostik, og pludselig uventet død af kardiell og genetisk genese

PKL

Funktionen som postgraduat klinisk lektor er i 2013 blevet besat af speciallæge Ph.d Iana Lesnikova, AU. Funktionen er nu kun tilknyttet region Nord – hvilket Videreuddannelsesregion Nord er blevet gjort opmærksom på. Videreuddannelsesregion Nord har accepteret dette.

Uddannelsesudvalget

Speciallæge i retsmedicin Iana Lesnikova er pr. 01.06.2014 udnævnt som PKL for specialet.

Der har været afholdt 2 hoveduddannelseskurser i 2014, Klinisk retsmedicin 1+2. I 2015 skal selskabet afholde de specialespecifikke kurser i patologisk anatomi, og der er i den forbindelse arrangeret et møde for delkursusledere 27.10.2014.

Der arbejdes ligeledes på at revidere selskabets retningslinjer for bevægelsen fra speciallæge til retsmedicinsk ekspert (den sidste udgave er udarbejdet i 2011).

Pr. 1. september er alle på ny målbeskrivelse i faget retsmedicin overgået til den nye version af den elektroniske logbog (www.logbog.net). Alle uddannelsesansvarlige overlæger samt vejledere skulle være blevet orienteret. Systemet kan nu også håndtere godkendelse af attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement og godkendelse af obligatoriske kurser for uddannelseslægen. Alle uddannelseslæger på ny målbeskrivelse kan/skal anvende logbogen. Uddannelseslæger på gammel målbeskrivelse færdiggør dokumentation af uddannelsen i den vanlige papirudgave af logbogen.

Logbog.net skal kunne levere den dokumentation som uddannelseslægerne skal bruge til ansøgning om speciallægeanerkendelse hos Sundhedsstyrelsen. Derfor har systemet ikke specialernes hjælpeskemaer (f.eks. kompetencekort) til online udfyldelse i første omgang og der er heller ikke noget værktøj til afholdelse af samtaler. Slutteligt skal det nævnes, at selskabet skal udpege et par personer, der vil indgå i en inspektorordning – der er i skrivende stund endnu ikke sat navne på disse personer.

Indstillingsudvalg til H-stillinger

I 2012 udpegede DSFR og Yngre Retsmedicinere (Y-RET) hhv. Jytte Banner og Maiken Kudahl Larsen til indstillingsudvalget for ansættelse af H-læger i retsmedicin. Medlemskab for Indstillingsudvalget er 3 år og

indeværende år er tredje periode. Jytte Banner har valgt at overgive sin plads til den nye PKL Iana Lesnikova, hvilket giver bedre sammenhæng med hendes nye funktion. Der afholdes ansættelses samtaler om et H-forløb formentlig i slutningen af oktober 2013. Forløbet er i Øst.

Hoveduddannelsesstillinger

Ved forrige ansættelsesrunde blev antallet af H-stillinger reduceret med en (til to årligt) og i år er det ikke lykkedes at slå det ene forløb op, som tilkom SDU. Arbejdet med prognoserne efter 2017 er endnu ikke igangsat men en debat herom kunne være kærkommen. Et realistiske bud er fortsat vanskeligt med baggrund i den nye økonomimodel for de retsmedicinske institutter.

Anden uddannelse

De norske retsmedicinske teknikere har taget initiativ til en certificering ved uddannelse af obduktionsteknikere. Teknikkerne i København følger uddannelsen, hvor der er mulighed for merit for opnåede kompetencer. Kursusprogrammet synes solidt og gennemtænkt og DSFR har meldt ud til nordmændene at selskabet støtter initiativet

Kongres og kursusaktivitet

Selskabet afholdt kursus med titlen ” Retsmedicinsk dokumentation af tortur” den, 8-9. november 2013 Kurset var velbesøgt. Der var indlæg fra både retsmedicinske læger, tandlæger, en advokat, en auditør, Udlændingestyrelsen og Amnesty International’s lægegruppe.

Præsentationerne gav flere gange anledning til diskussion om retsmedicinerens rolle, fx ved undersøgelse af asylansøgere.

Der var blandt andet en diskussion om begrebet tortur i forhold til mishandling. Hvor meget skal der til før man siger tortur. Skal vi bruge ordet tortur i vore erklæringer, er det et juridisk begreb eller et medicinsk begreb. Holdningen var , at det vil være op til en domstol at vurdere om ordet tortur kan bruges. Der vil dog være mange sager som ikke kommer frem til en retskendelse.

Der var 75 deltagere til kurset.

Scandinavian Journal of Forensic Science

Niels Lynnerup er fortsat redaktør. Siden sidst er tidsskriftet udkommet 2 gange (ifølge planen med 2 årlige trykudgivelser). Artikler kommer løbende på nettet (Open Access).

De trykte numre 19(2) og 20(1) har indeholdt hhv:

19(2): 3 videnskabelige artikler; 1 Research Note; og 1 PhD omtale

20(1): 4 videnskabelige artikler

Nummer 20(2) vil blive tryksat i efteråret.

Tilgangen af artikler er jævn, med ca. 15-20 artikler per år. Der er en rejection-rate på ca 50%.

Det forventes, at tidsskriftet vil fungere som abstracthæfte til næstkommende Nordiske Kongres i 2015.

Lov om Videnskabsetisk Komitebehandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter

Som nævnt i indledningen foreligger vejledningen til lov om videnskabsetisk komitebehandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, herunder på afdøde retsmedicinsk obducerede. I vejledningen

fremgår, at der ved forskningsprojekter, som anvender væv udtaget i forbindelse med retslægelige obduktioner, er krav om, at der foreligger et samtykke til det konkrete forskningsprojekt. Algoritmen udarbejdet i forbindelse med SURVIVE synes at fungere og der indhentes i forbindelse hermed erfaringer på området. Udfordringerne ved denne praksis vil kort blive gennemgået på general forsamlingen.

Arbejdsgrupper og samarbejder

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalgs arbejdsgrupper om psykiatrien

Jytte Banner har deltaget i et enkelt møde i september 2014 – formålet var at komme med input til evaluering af eksisterende indsatser på psykiatri området. Retsmedicinen kan på dette område byde ind med et formaliseret samarbejde, hvor obduktionsdata fra obduktioner af psykisk syge kunne indgå. Dette vil i realiteten betyde udnyttelse af SURVIVE-projektets data.

Pludselig uventet hjertedød

I 2012 har Danske Regioner taget problemet med pludselig uventet dødsfald for personer under 50 år op og anbefaler her, at der foretages ensartet obduktion af disse, og at disse obduktioner foretages på de retsmedicinske institutter. Denne anbefaling bakkes op af Dansk Patologiselskab. Der har været afholdt adskillige møder mellem en nedsat arbejdsgruppe og Danske Regioner. Formand for arbejdsgruppen er overlæge, professor Ulrik Baandrup, Sygehus Vendsyssel, Hjørring, og Aalborg Universitet. Der deltager repræsentanter for de videnskabelige selskaber i patologi, genetik samt kardiologi i arbejdsgruppen.

Endvidere er der i Dansk Cardiologisk Selskabs regi taget initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe udpeget af de ovenfor nævnte Videnskabelige Selskaber. Arbejdsgruppen ser på standarder for diagnostik og udredning og ikke mindst tværfaglig kommunikation og registrering. Der har været afholdt flere møder og udkast til standarder er under udarbejdelse.

Det står allerede nu klart, at der kræves en opgradering af kompetencerne i kardiopatologi, for patologer og ikke mindst for retsmedicinere. Der er bl.a. mulighed for certificering heri.

Børnehuse

Der er nu oprettet børnehuse i de tre områder, som blev udpeget dertil, dvs. Sjælland med omliggende øer (København og Næstved), Region Syddanmark (Odense) og Nørrejylland (Århus og Aalborg). Der er endvidere oprettet supplerende faciliteter, nogle steder som ”satellitter” til et hovedkontor, andre steder som et Børnehus på flere matrikler. Den restmedicinske betjening er kun i København geografisk integreret i Børnehusene, men den i Århus foregår på Institut for Retsmedicin og i Odense på Børneafdelingen, OUH. Samarbejdet i Børnehusene forløber godt og er til gavn for børnene, men også for de involverede parter. Bestemmelserne er til revision p. 1. oktober 2014, efter et år, og der vil blive foretaget mindre rettelser. De tre institutter er repræsenterede dels på hvert Børnehus, dels i Socialstyrelsens fælles forum for Børnehusene.

Højresvingsgruppen

Afdelingslæge Julie Munkholm (København) har som Selskabets repræsentant i den såkaldte Højresvingsgruppe (tidligere benævnt Spejlgruppen) under Trafikstyrelsen deltaget i et enkelt møde i 2014. Derudover har Jytte Banner deltaget som Selskabets repræsentant ved et møde mellem Højresvingsgruppen og transportministeren, som blev afholdt i oktober 2013.

Højresvingsgruppen er en arbejdsgruppe, hvis overordnede formål er, at se på hvordan ulykker mellem højresvingende lastbiler og cyklister kan undgås. Gruppen afholder løbende møder, hvor tiltag drøftes og koordineres. Højresvingsgruppen er sammensat af repræsentanter fra forskellige organisationer og myndigheder.

På mødet i april 2014 præsenterede en repræsentant fra Trafikstyrelsen strategien for forebyggelse af højresvingsulykker. Denne strategi er udarbejdet på baggrund af eksisterende national viden, erfaringer fra udlandet, og forslag fra borgere og virksomheder. Strategien er formuleret i et notat, som skal ses som en indstilling til politikerne, som herefter har truffet afgørelse om det videre arbejde med forebyggelse af højresvingsulykker.

Følgegruppen vedrørende politiets ammunition.

Efter at følgegruppen har haft et lavt aktivitetsniveau i en periode, har der i de seneste to år, og specielt i 2014 været aktivitet. Ændringer i politiets procedurer for brug af skydevåben, specifikt ladning og afladning, har betydet, at politiets lager af ACTION 3 er skrumpet betragteligt. Det må derfor antages, at der i den nærmeste fremtid vil blive behov for nyanskaffelse af ammunition. Der er i den forbindelse brug for både erfaringsindsamling og forsøg, men hvornår dette begynder, er endnu ikke afgjort. Som supplement til tilstedeværelse ved eller gennemgang af obduktioner, er sager med levende skudramte blevet gennemgået for at få erfaringer deraf. Dette er sket i samarbejde med Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Støtte erklæringer

DSFR har afgivet skriftlig støtteerklæring om opbakning, i det omfang det er muligt, til IAFS 2017 afholdes i Odense med Jørgen Lange Thomsen som formand.

Der er mundtligt givet opbakning til den norske certificeringsordning af retsmedicinske teknikere

Visioner

Visionerne for næste år er som følger: landsdækkende standarder, revision af obduktionscirkulæret, et andet og nyt samarbejde med patologerne samt workshops på tværs af de to specialer. Glædeligt er det, at der efterhånden synes at kunne skabes fælles standarder for obduktion af psykisk syge og pludselig uventede hjerte døde.

Jytte Banner

Formand for Dansk Selskab for Retsmedicin

Professor, ph.d.

Vicestatsobducent